

IK WEL – IK NIET

Thema's	Identiteit
Moeilijkheidsgraad	Alle niveaus
Leeftijd	Alle leeftijden: stellingen aangepast naar leeftijd.
Groeps grootte	/
Soort activiteit	Activiteit met beweging en nabespreking in kring
Samenvatting	In deze oefening krijgen de deelnemers een twintigtal stellingen te horen over hun identiteit. Bij elke stelling gaan zij zwijgend aan één kant van de ruimte staan. Na afloop is er een kort bespreking over welk gevoel het oproept als men alleen staat.
Doelstellingen	Bewustwording van verschillen in identiteit en het gevoel dat dit met zich mee kan brengen
Voorbereiding	Stellingen voorbereiden
Materiaal	Stellingen Twee posters: Ik wel en Ik niet

Instructies

Voorbereidingen

- Maak een lijst met vragen voor het spel. De vragen moeten zeer uiteenlopend zijn, van neutraal tot (enigszins) 'shockerend': 'Wie heeft er wel eens gerookt in zijn/haar leven?' 'Wie lust er graag spruitjes?' 'Wie zou wel naar een café of disco voor homomannen gaan?' 'Wie heeft er wel eens zwartgereden in het openbaar vervoer?' 'Wie heeft wel eens gezoend met iemand van een ander geloof?'
- Er zijn natuurlijk velerlei vragen mogelijk, waaronder verschillende over geloof, liefde, relaties en seksualiteit. De vragen beginnen redelijk 'neutraal', maar later in het spel zitten er steeds meer pittige vragen tussen, afgewisseld met 'neutrale' vragen. Voorbeelden van pittige vragen: 'Wie bezoekt er wel eens sekssites op internet?' 'Wie heeft er wel eens iemand beoordeeld op zijn of haar afkomst?' 'Wie heeft er wel eens intiem gezoend met iemand van het eigen geslacht?' 'Wie gebruikt er wel eens drugs?' 'Wie heeft er wel eens onveilige seks gehad met iemand met wie je geen relatie had?'
- Hang aan de ene kant van de ruimte een papier met het woord 'IK WEL', en aan de andere kant een papier met 'IK NIET'. Vraag de deelnemers om in 2 groepen te gaan staan. Zet de twee groepen tegenover elkaar en zorg voor wat plaats in het midden.

Plenair

- Start het spel met een inleiding: 'Je mag tijdens het spel niet onderling spreken.' 'Je geeft antwoord op de vragen die ik stel door of bij het blad met 'IK WEL' te gaan staan of bij 'IK NIET'.' 'Neutraal blijven in dit spel is niet mogelijk; je moet een kant kiezen.' 'Je mag trouwens wel 'liegen'. 'Als je bij "jouw" antwoord staat, kijk je wie ook aan jouw kant staat en wie aan de andere kant.' 'Je onthoudt

welk gevoel je hebt bij het kiezen van een antwoord en vervolgens bij de positie die je inneemt als je daadwerkelijk bij jouw antwoord staat.'

- Lees de vragen voor. Speel zelf ook mee en maak je eigen keuze bij elke vraag.
- Niemand wordt gedwongen 'eerlijk' te zijn. De laatste vraag luidt: 'Wie heeft er tijdens het spel minimaal één keer gelogen?' Ga zelf bij het antwoord 'Ik' staan om zo voor de deelnemers ruimte te creëren om deze vraag in elk geval eerlijk te beantwoorden.

Nabespreking en evaluatie

- Ga zitten in de kring.
- Ook de nabespreking hoeft niet lang. Het gaat erom even het gevoel te herkennen dat het niet prettig is om als enige aan een kant te staan, of het comfort van tot de grote groep te behoren.
- Uitleg of analyse is niet nodig en kan het effect van deze oefening zelfs omlaag halen.
- Na afloop stelt de trainer de volgende vragen: 'Wat voelde je tijdens de oefening?' 'Is je iets opgevallen tijdens de oefening?', 'Was je ergens door verrast?', 'Welke vragen vond je moeilijk te beantwoorden, en waarom?', 'Waarom zouden mensen niet altijd eerlijk zijn in hun antwoorden op gevoelige vragen?'.
- Het is niet verboden om het over specifieke stellingen te hebben, maar dat hoeft niet, zo houden alle deelnemers hun privacy.
- Leg uit dat het erom gaat dat de deelnemers zien hoe de mensen over de ruimte verdeeld raken en wat voor hen persoonlijk het (gevoelsmatige) gevolg is van hun keuze. Bij elke stelling/vraag is er (waarschijnlijk) een nieuwe verdeling te zien. Tijdens dit spel kunnen deelnemers ervaren hoe het is om een 'afwijkende' identiteit te hebben, die (soms) in hun leven voor een belangrijk deel verborgen blijft.

Tips voor de begeleider

- Dit komt heel dichtbij. Stel je gevoelig en niet-oordelend op.
- U kunt de stellingen aanpassen aan uw wensen.
- Begin steeds met onschuldige stellingen, en maak de stellingen steeds meer privé. Zorg dat er stellingen bij zijn, waarbij mensen helemaal of bijna alleen komen te staan.
- Doe de oefening in een snel tempo, zonder dat mensen gehaast worden.

Voorbeelden van Stellingen:

1. De weg naar school kost me minder dan een half uur
2. Ik heb deze week mijn moeder tenminste een keer geholpen
3. Ik houd van spruitjes
4. Ik ga graag eten bij McDonalds
5. Ik vuil mijn zakgeld aan met een bijbaantje
6. Ik heb een handicap.
7. Ik ben een echte man

8. Ik ben een echte vrouw
9. Ik heb wel eens een homo- of lesbische bar bezocht
10. Ik heb tenminste een keer zwart gereisd met openbaar vervoer
11. Ik heb wel eens een vrouw of meisje gekust
12. Ik heb wel eens een man of jongen gekust
13. Ik vind dat seksualiteit een wezenlijk onderdeel van mijn identiteit is
14. Ik heb wel eens een erotische fantasie gehad over iemand van de andere sekse
15. Ik heb wel eens een erotische fantasie gehad over iemand van mijn eigen sekse
16. Ik zou me OK voelen als ik homo of lesbisch was
17. Ik vond sommige stellingen in deze oefening best lastig
18. Ik heb in deze oefening minstens een keer gelogen
19. Stellingen aangepast voor volwassenen
20. Mijn reis hierheen duurde langer dan een uur.
21. Ik heb deze week boodschappen gedaan.
22. Ik heb deze week gekookt voor vrienden of voor mijn partner.
23. Ik houd van spruitjes.
24. Ik houd van couscous.
25. Ik heb echt zin in deze workshop.
26. Ik ben getrouwd.
27. Ik stem PvdA.
28. Ik stem NVA.
29. Ik verdien meer dan netto 1800 euro per maand.
30. Ik heb een minimuminkomen.
31. Ik heb een handicap.
32. Ik ben wel eens in therapie geweest.
33. Ik ben een echte man.
34. Ik ben een echte vrouw.
35. Ik vind dat seksualiteit een wezenlijk onderdeel van mijn identiteit is.
36. Ik ben homo of lesbisch.
37. Ik heb wel eens erotische fantasieën over iemand van hetzelfde geslacht.
38. Ik vond sommige stellingen in deze oefening best lastig.

